Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0191/2017 }
B8-0194/2017 }
B8-0200/2017 }
B8-0224/2017 } RC1

15.3.2017

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pateiktus pasiūlymus dėl rezoliucijų:
ECR (B8-0191/2017)
S&D (B8-0194/2017)
ALDE (B8-0200/2017)
PPE (B8-0224/2017)

dėl Zimbabvės. Pastoriaus Evano Mawarire atvejis ir kiti žodžio laisvės suvaržymo atvejai
(2017/2608(RSP))

Cristian Dan Preda, Bogdan Brunon Wenta, Tomáš Zdechovský, Marijana Petir, Jarosław Wałęsa, Tunne Kelam, Pavel Svoboda, Ivan Štefanec, Lefteris Christoforou, Elisabetta Gardini, Milan Zver, Brian Hayes, David McAllister, Eduard Kukan, Laima Liucija Andrikienė, Michaela Šojdrová, József Nagy, Roberta Metsola, Romana Tomc, Patricija Šulin, Maurice Ponga, Sven Schulze, Csaba Sógor, Željana Zovko, Ivana Maletić, Stanislav Polčák, Deirdre Clune, Giovanni La Via, Claude Rolin, Adam Szejnfeld, Lorenzo Cesa, Jiří Pospíšil, Dubravka Šuica, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Therese Comodini Cachia, Francisco José Millán Mon, Krzysztof Hetman, Anna Záborská, Andrey Kovatchev, Inese Vaidere, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Elmar Brok
PPE frakcijos vardu

Victor Boştinaru, Soraya Post, Arne Lietz
S&D frakcijos vardu
Charles Tannock, Karol Karski, Ryszard Antoni Legutko, Ryszard Czarnecki, Tomasz Piotr Poręba, Monica Macovei, Notis Marias, Mark Demesmaeker, Anna Elżbieta Fotyga, Geoffrey Van Orden, Branislav Škripek, Raffaele Fitto, Urszula Krupa, Jana Žitňanská, Angel Dzhambazki, Ruža Tomašić, Arne Gericke, Pirkko Ruohonen-Lerner, Valdemar Tomaševski, Jan Zahradil
ECR frakcijos vardu
Pavel Telička, Johannes Cornelis van Baalen, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Dita Charanzová, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, María Teresa Giménez Barbat, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Marietje Schaake, Hannu Takkula, Ivo Vajgl, Hilde Vautmans, Paavo Väyrynen, Valentinas Mazuronis
ALDE frakcijos vardu
Judith Sargentini, Jean Lambert, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Bodil Valero, Igor Šoltes, Bronis Ropė
Verts/ALE frakcijos vardu
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi, Piernicola Pedicini, Laura Ferrara, Laura Agea, Rolandas Paksas, Beatrix von Storch
EFDD frakcijos vardu
Mario Borghezio

Europos Parlamento rezoliucija dėl Zimbabvės. Pastoriaus Evano Mawarire atvejis ir kiti žodžio laisvės suvaržymo atvejai
(2017/2608(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Zimbabvės,

– atsižvelgdama į 2016 m. birželio 30 d. ES pareiškimą vietos lygiu dėl vietos lygmens valdymo,

– atsižvelgdama į 2016 m. liepos 12 d. ES pareiškimą vietos lygiu dėl smurto,

– atsižvelgdamas į 2017 m. kovo 9 d. ES pareiškimą vietos lygiu dėl Itai Dzamaros pagrobimo,

– atsižvelgdamas į Zimbabvės žmogaus teisių komisijos pareiškimą spaudai dėl viešų protestų ir policijos elgesio,

– atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 15 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2016/220, pagal kurį Zimbabvei taikomų ribojamųjų priemonių galiojimas pratęstas iki 2017 m. vasario 20 d.[1],

– atsižvelgdamas į Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės 2014 m. vasario 19 d. ES vardu padarytą pareiškimą dėl ES ir Zimbabvės santykių persvarstymo,

– atsižvelgdamas į Visuotinį politinį susitarimą, kurį 2008 m. pasirašė trys pagrindinės partijos: ZANU PF, MDC-T ir MDC,

– atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 23 d. Europos Sąjungos Tarybos išvadas dėl Zimbabvės ir į 2012 m. vasario 27 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą 2012/124/BUSP, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2011/101/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Zimbabvei[2],

– atsižvelgdamas į 1981 m. birželio mėn. Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, kurią Zimbabvė ratifikavo,

– atsižvelgdamas į ES religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo ir apsaugos gaires,

– atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio mėn. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į Zimbabvės Konstituciją,

– atsižvelgdamas į Kotonu susitarimą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi Zimbabvės gyventojai daug metų kenčia nuo autoritarinio režimo, kuriam vadovauja prezidentas R. Mugabe ir kuris valdžią išlaiko korupcija, smurtu, grubiai pažeidžiant taisykles vykdomais rinkimais ir naudodamasis žiaurių saugumo pajėgų

[1] OL L 40, 2016 2 17, p. 11.
[2] OL L 54, 2012 2 28, p. 20.

aparatu; kadangi Zimbabvės gyventojai jau dešimtmečius nėra patyrę tikros laisvės ir todėl daug žmonių, jaunesnių nei 30 metų, gyvenime yra matę tik skurdą ir smurtines represijas;

B. kadangi nepriklausomos socialinės žiniasklaidos judėjimas #ThisFlag, kurį įkūrė Hararėje įsikūręs pastorius ir žmogaus teisių gynėjas Evan Mawarire, buvo piliečių nusivylimo dėl R. Mugabės rėžimo katalizatorius vykstant pastarųjų metų protestams prieš tai, kad vyriausybė nieko nesiima dėl korupcijos, nebaudžiamumo ir skurdo; kadangi pastorius E. Mawarire ragino vyriausybę spręsti smunkančios ekonomikos problemas ir paisyti žmogaus teisių; kadangi judėjimas #ThisFlag sulaukė bažnyčių ir vidurinės klasės, kurios iki tol stengėsi išvengti politikos gatvėse, paramos;

C. kadangi pastorius Evan Mawarire jau buvo sulaikytas kaltinant viešojo smurto kurstymu ir paleistas 2016 m. liepos mėn. ir tą patį mėnesį išvyko iš Zimbabvės, baimindamasis dėl savo ir savo šeimos saugumo;

D. kadangi 2017 m. vasario 1 d. pastorius Evan Mawarire buvo sulaikytas Hararės oro uoste, kai grįžo į Zimbabvę; kadangi iš pradžių jis buvo apkaltintas pagal Baudžiamojo proceso kodekso 22 skirsnį mėginimu „nuversti konstitucinę vyriausybę“, t. y. nusikaltimu, už kurį baudžiama įkalinimu iki 20 metų; kadangi vasario 2 d. pateiktas dar vienas kaltinimas – vėliavos įžeidimu, pagal Zimbabvės vėliavos įstatymo 6 skirsnį; kadangi pastorius E. Mawarire buvo paleistas už užstatą tik po to, kai išbuvo kardomojo kalinimo įstaigoje devynias dienas;

E. kadangi viešame pareiškime Zimbabvės žmogaus teisių komisija išreiškė didelį susirūpinimą dėl policijos žiauraus ir smurtinio elgesio, teigdama, kad buvo pažeistos pagrindinės demonstrantų teisės, ir ragino Zimbabvės valdžios institucijas atlikti tyrimą ir patraukti kaltininkus baudžiamojon atsakomybėn;

F. kadangi 2015 m. kovo 9 d. penki nenustatyti vyrai kirpykloje Hararėje pagrobė žurnalistą ir politinį aktyvistą Itai Dzamarą; kadangi Aukščiausiasis teismas įsakė vyriausybei ieškoti I. Dzamaros ir kas dvi savaites atsiskaityti apie padarytą pažangą iki bus nustatyta jo buvimo vieta; kadangi apie I. Dzamaros likimą ir toliau nieko nežinoma;

G. kadangi su 2016 m. liepos mėn. streiku susijusio socialinio judėjimo #Tajamuka lyderis Promise Mkwananzi, sulaikytas ir apkaltintas viešojo smurto kurstymu prieš paskelbiant raginimą „shutdown 3.0“, numatytą paskelbti 2016 m. rugpjūčio 31 d., ir paleistas už užstatą; kadangi kita #Tajamuka aktyvistė, Linda Masarira, kuri jau buvo sulaikyta anksčiau, 2015 m. gegužės mėn., ir pakartotinai paleista už užstatą, buvo vėl sulaikyta per 2016 m. liepos mėn. protestą;

H. kadangi Zimbabvės režimui taikomos ES ribojamosios priemonės 2016 m. vasario mėn. buvo atnaujintos iki 2018 m. vasario 20 d.; kadangi Prezidentui R. Mugabe, Grace Mugabe ir Zimbabvės gynybos pramonei bus toliau taikomas turto įšaldymas ir draudimas keliauti; kadangi ginklų embargas bus taikomas toliau; kadangi ES panaikino apribojimus 78 fiziniams asmenims ir aštuoniems juridiniams asmenims;

I. kadangi Zimbabvė yra pasirašiusi Kotonu susitarimą, kurio 9 straipsnyje numatyta, kad pagarba žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms yra esminis AKR ir ES bendradarbiavimo elementas;

J. kadangi iš 11-ojo Europos plėtros fondo 2014–2020 m. laikotarpiu Zimbabvei pagal Nacionalinę orientacinę programą (NIP) skirta 234 mln. EUR ir daugiausia dėmesio turi būti skiriama trims pagrindinėms sritims: sveikatai, žemės ūkiu grindžiamam ekonomikos vystymuisi ir valdymui bei institucijų kūrimui;

1. smerkia pastoriaus Evano Mawarire sulaikymą; pabrėžia, kad jo paleidimo už užstatą nepakanka ir kad būtina visiškai panaikinti jam pateiktus kaltinimus, kurie pateikti dėl politinių motyvų;

2. ragina Zimbabvės valdžios institucijas užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama baudžiamojo teisingumo sistema nukreipiant ją prieš žmogaus teisių gynėjus, tokius kaip pastorius Evan Mawarire, ir siekiant prie jų priekabiauti ir juos įbauginti;

3. mano, kad bet kurios demokratijos pagrindinės sudedamosios dalys yra susirinkimų, asociacijos ir žodžio laisvės; pabrėžia, kad nesmurtinis nuomonės reiškimas yra visų Zimbabvės piliečių konstitucinė teisė ir primena valdžios institucijoms jų pareigą ginti visų piliečių teises;

4. yra labai susirūpinęs dėl žmogaus teisių gynimo organizacijų pranešimų apie politinį smurtą, taip pat apribojimus, taikomus žmogaus teisių gynėjams, ir jų bauginimą; apgailestauja, kad nuo paskutinių rinkimų ir naujos Konstitucijos priėmimo 2013 m. pasiekta mažai pažangos teisės viršenybės ir, visų pirma, žmogaus teisių aplinkos reformavimo srityje;

5. ragina Zimbabvės valdžios institucijas išsiaiškinti I. Dzamaros buvimo vietą ir užtikrinti, kad asmenys, atsakingi už jo pagrobimą, būtų patraukti atsakomybėn; pabrėžia, kad nesmurtinis nuomonės reiškimas yra visų Zimbabvės piliečių konstitucinė teisė, o valdžios institucijos privalo ginti visų piliečių teises;

6. taip pat reiškia susirūpinimą dėl Lindos Masariros, kuri buvo apkaltinta dėl viešojo smurto, susijusio su 2016 m. liepos 6 d. surengtu nacionaliniu streiku, bylos; ragina Zimbabvės valdžios institucijas parodyti santūrumą ir gerbti visų Zimbabvės piliečių žmogaus teises, įskaitant teises į žodžio laisvę ir į susirinkimų laisvę; primena vyriausybei jos pareigas, susijusias su pagarba Konstitucijai, jos laikymusi ir jos negriovimu, taip pat su nešališku tarnavimu visiems Zimbabvės žmonėms, netaikant išimčių;

7. ragina ES delegaciją Hararėje ir toliau teikti pagalbą Zimbabvei siekiant pagerinti žmogaus teisių padėtį ir išnagrinėti galimybes palengvinti ES rinkimų stebėjimo misiją;

8. dar kartą pabrėžia, kad svarbu, jog ES pradėtų politinį dialogą su Zimbabvės valdžios institucijomis pagal Kotonu susitarimą, taip patvirtindama ES įsipareigojimą remti vietos gyventojus;

9. primygtinai ragina ES užtikrinti, kad Zimbabvei pagal nacionalinę orientacinę programą skirtos lėšos būtų veiksmingai panaudojamos numatytiems sektoriams, ir ragina Zimbabvės vyriausybę sudaryti sąlygas Komisijai nekliudomai susipažinti su ES finansuojamais projektais ir didinti vyriausybės atvirumą techninei pagalbai, skiriamai projektams ir programoms, dėl kurių bendrai susitarta;

10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, Komisijos pirmininko

pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, EIVT, Zimbabvės vyriausybei ir parlamentui, Pietų Afrikos vystymosi bendrijos vyriausybėms ir Afrikos Sąjungos atstovams.